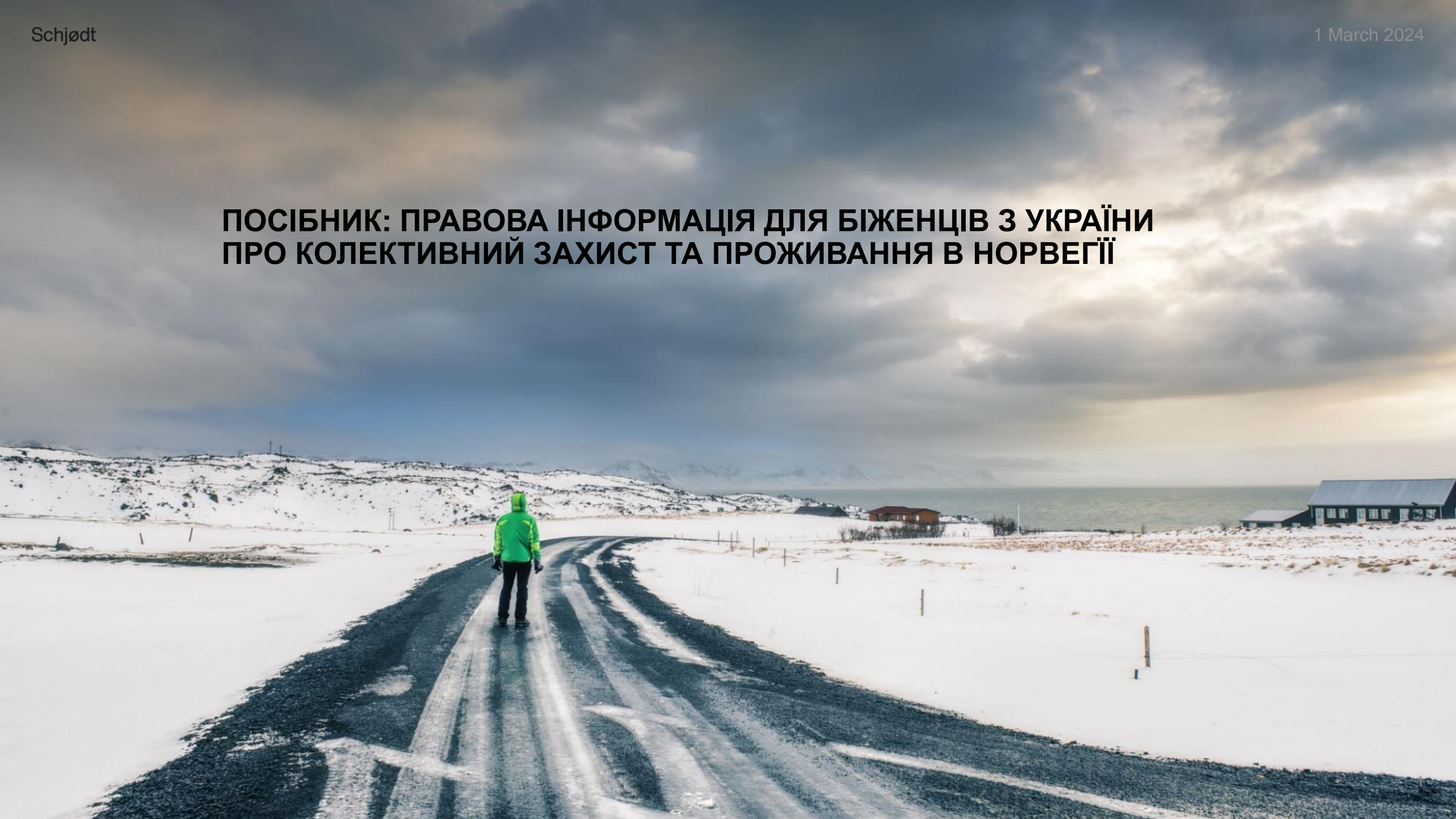


**ПОСІБНИК: ПРАВОВА ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ БІЖЕНЦІВ З УКРАЇНИ
ПРО КОЛЕКТИВНИЙ ЗАХИСТ ТА ПРОЖИВАННЯ В НОРВЕГІЇ**



**Загальна
інформація**

Цей посібник розроблений адвокатським бюро Schjødt та за участі українських юристів, які проходили практику у адвокатському бюро Schjødt.

В цьому посібнику викладені відповіді на найпоширеніші питання українських біженців – шукачів притулку (колективного захисту) в Норвегії за період з 1.03.2022 по 1.03.2024.

Посібник розроблений на підставі інформації офіційних джерел – UDI, IMDI, NAV та інших та є актуальним станом на 1.03.2024.

Розробники цього посібника не несуть відповідальності за зміну викладеної в ньому інформації та рекомендують у кожному конкретному випадку звертатись до офіційних джерел.

ЗМІСТ

1. ПРИБУТТЯ ДО НОРВЕГІЇ: 5 – 7
2. КОЛЕКТИВНИЙ ЗАХИСТ У НОРВЕГІЇ: 8 – 12
3. РОЗСЕЛЕННЯ В НОРВЕГІЇ: 13 – 19
4. ІНТЕГРАЦІЙНА ПРОГРАМА: 20 – 24
5. ПРОХОДЖЕННЯ МОВНОЇ ТА РОБОЧОЇ ПРАКТИКИ: 25 – 26
6. ФІНАНСОВА ДОПОМОГА: 27 – 36
7. РОБОТА, БІЗНЕС ТА НАВЧАННЯ: 37 – 39
8. ВИЇЗД ЗА КОРДОН: 40 – 46
9. МЕДИЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ: 47 – 50
10. ДІТИ: 51 – 62
11. ДОМАШНІ ТВАРИНИ: 63 - 65

Посилання на інформаційні ресурси державних органів Норвегії

UDI	Директорат у справах іноземців	https://www.udi.no/uk/information-ukraine-and-russia/situation-in-ukraine
IMDI	Директорат з інтеграції та культурно-етнічного різноманіття	https://www.imdi.no/ukraina
NAV	Норвезьке управління праці та соціального забезпечення	https://www.nav.no/ukraina
NOKUT	Норвезьке агенство із забезпечення якості освіти	https://www.nokut.no/utdanning-fra-utlandet/nokuts-landdatabase/ukraina
Politiet	Норвезька поліція	https://www.politiet.no/en/english/residence-permits-and-protection/the-war-in-ukraine/
Barnevern	Служба захисту дітей	https://www.bufdir.no/siteassets/ukraina-krisen/informasjon-om-barnevernet-pa-ukrainsk.pdf
Skatteetaten	Норвезька податкова адміністрація	https://www.skatteetaten.no/person/utenlandsk/informasjon-til-deg-som-er-asylsoker-fra-ukraina2/
Husbanken	Норвезький державний житловий банк	https://www.husbanken.no/kommune/boliger-til-flyktninger/
Bufdir	Управління у справах дітей, молоді та сім'ї	https://www.bufdir.no/en/
Statsforvalteren	Державний адміністратор	https://www.statsforvalteren.no/en/
Mattilsynet	Норвезьке управління з безпеки харчових продуктів	https://www.mattilsynet.no/dyr/kjaeledyr/reise-med-kjaeledyr/kjaeledyr-fra-ukraina/informasjon-til-flyktninger-som-reiser-med-kjaeledyr-fra-ukraina
Dyrebeskyttelsen Norge	Захист тварин Норвегії	https://www.dyrebeskyttelsen.no/2022/04/07/допомога-сімейним-тваринам-з-україни/
Flyktningkontoret/ Flyktningtjeneste	Служб у справах біженців	https://www.ukrainianrefugees.no/flyktningtjenesten/
Politiets utlendingsenhet (PU)	Імміграційна служба поліції	
D-nummer	Тимчасовий ідентифікаційний номер	

ПРИБУТТЯ ДО НОРВЕГІЇ



Якщо у Вас є біометричний паспорт, Ви можете в'їжджати до Норвегії без візи.

Діти також повинні мати біометричний паспорт, навіть якщо вони подорожують з батьками, які мають біометричний паспорт.

Якщо у Вас немає біометричного паспорта або у Вас немає документів, що посвідчують Вашу особу, Ви можете знайти інформацію про порядок легального в'їзду в Норвегію тут:

- <https://udi.no/uk/information-ukraine-and-russia/situation-in-ukraine/travel-to-norway/>
- <https://udi.no/uk/information-ukraine-and-russia/situation-in-ukraine/travel-to-norway/#link-30130>

Чи може громадянин України, який перебуває зараз в Україні, поїхати до Норвегії без візи для шукача притулку (колективного захисту)?

Приїжджаючи до Норвегії в якості шукача притулку (колективного захисту), Вам необхідно одразу прямувати та зареєструватися в Національному центрі прибуття та реєстрації за наступною адресою:

- [Nasjonalt ankomstsenter, Mosseveien 58, 1640 Råde](#)

Якщо ж Ви вже винайшли (орендували) приватне житло в Норвегії, яке Ви будете оплачувати самостійно і в якому Ви маєте намір проживати після реєстрації Вашого запиту щодо надання притулку (колективного захисту), Ви можете зареєструвати своє прохання про захист у Національному центрі реєстрації або в пунктах реєстрації поліції у містах Кіркенес, Тронхейм, Берген, Ярен або Торпі: <https://udi.no/uk/information-ukraine-and-russia/situation-in-ukraine/>

Також у більшості випадків Вам потрібно зв'язатися з поліцією за місцем перебування:

- <https://www.politiet.no/tjenester/opphold-i-norge-og-asyl/ukraina/ukrainsk/slik-soker-ukrainske-borgere-kollektiv-beskyttelse-i-norge/>

Якщо Ви вже знаходитесь в іншому місці Норвегії та перебуваєте в особливо вразливій ситуації або якщо є загроза Вашому життю та здоров'ю, у виняткових випадках Вам можуть допомогти з транспортуванням до Національного центру прибуття та реєстрації біженців. Діти до 18 років, які подорожують самі, завжди отримують допомогу в транспортуванні.

Де шукачі притулку (колективного захисту) можуть пройти реєстрацію у Норвегії?



КОЛЕКТИВНИЙ ЗАХИСТ У НОРВЕГІЇ

Колективний чи
індивідуальний
захист?

Якщо Ви подали заявку на отримання колективного захисту в Норвегії, UDI приймають рішення про те, як Вашу заявку буде розглянуто: в колективному чи в індивідуальному порядку. Якщо Вашу заявку буде розглянуто в колективному порядку, Вам можуть надати колективний захист, якщо заявки розглядають в індивідуальному порядку, то Вам можуть надати захист (притулок) на звичайних умовах.

За повідомленням UDI (<https://udi.no/uk/information-ukraine-and-russia/situation-in-ukraine/stay-in-norway/protection-asylum-in-norway/want-to-apply-rights-and-obligations/#link-30164>), Ви можете отримати колективний захист, якщо:

Ви можете отримати колективний захист якщо*:

- Ви є громадянином України, який проживав в Україні до 24 лютого 2022 року, або станом на 24 лютого 2022 року перебував за межами України у відпустці або відвідував членів сім'ї, або був змушений втекти через війну (у період не більше 90 днів до 24 лютого 2022 року);
- У період до 24 лютого 2022 року Ви отримали захист в Україні;
- Ви є близьким членом сім'ї особи, яка отримала колективний захист в Норвегії, незалежно від національності. Близькими членами можуть бути чоловік/дружина, співмешканець (-ка), діти віком до 18 років. Це стосується чоловіка/дружини, співмешканця (-ки) лише у випадках, коли шлюб або спільне проживання було укладено до 24 лютого 2022 року. Однак вимога щодо перебування станом на 24 лютого 2022 року у зареєстрованому шлюбі або проживання однією сім'єю без реєстрації шлюбу з особою, яка отримала колективний захист, не є обов'язковою в цьому випадку. Це рішення діє також у випадку, якщо Ви та член Вашої сім'ї подаєте заявку одночасно. Навіть якщо шукач притулку (колективного захисту) перебував в іншому місці до 24 лютого 2022, то шукач все одно вважається членом сім'ї особи, яка отримала колективний захист в Норвегії, за винятком випадків, коли можна вважати, що сімейні відносини були припинені;
- Ви є «іншим членом сім'ї», який до 24 лютого 2022 року вів спільне господарство (спільно проживав) з особою, якій надано колективний захист. Прикладами інших членів сім'ї можуть бути діти старше 18 років, бабусі та дідусі, брати і сестри. Це рішення діє також у випадку, якщо Ви та член Вашої сім'ї подаєте заявку одночасно;

- Ви є громадянином України і вже мали дозвіл на проживання в Норвегії до 24 лютого 2022 року. Це також стосується Вас, якщо Ви отримали дозвіл на проживання в Норвегії до 24 лютого 2022 року, але в'їхали в країну пізніше. Ваш попередній дозвіл для перебування в Норвегії втратив чинність або втратить чинність менше, ніж через два місяці після того, як Ви подали заявку на захист.

Зверніть увагу!

Якщо Ви пов'язані з Україною, але не підпадаєте під жодний з перерахованих вище пунктів, Ви не можете отримати колективний захист у Норвегії. Навіть якщо вищезазначені критерії дотримано, Вам не буде надано колективний захист, якщо у Вас є:

- дозвіл на постійне проживання в Норвегії або
- дозвіл на тимчасове проживання в Норвегії, який дає підставу для надання дозволу на постійне проживання, або
- відповідний дозвіл на проживання згідно з правилами ЄС (<https://udi.no/uk/information-ukraine-and-russia/situation-in-ukraine/stay-in-norway/protection-asylum-in-norway/want-to-apply-rights-and-obligations/#link-30164>).

Біженці з України з подвійним громадянством у безпечних країнах не отримують тимчасовий колективний захист в Норвегії. Детальніше за посиланням: <https://udi.no/uk/information-ukraine-and-russia/situation-in-ukraine/>

Діти, народжені в Норвегії, не можуть отримати колективний захист, якщо батьки отримали колективний захист як близькі члени сім'ї або інші члени сім'ї.

Разом з тим, навіть якщо Ви не належите до числа тих, хто може отримати колективний захист, Ви можете подати заявку на надання захисту в індивідуальному порядку.

Чи може
громадянин України
залишитись у
Норвегії, коли війна
закінчиться?

Коллективний захист у Норвегії не дає підстав для отримання дозволу на постійне проживання протягом перших трьох років. Якщо ситуація в Україні не покращиться, та якщо UDI вважатиме, що через три роки Вам все ще буде потрібен захист, Ви можете отримати новий тимчасовий дозвіл на проживання, який дасть підстави для подальшого отримання дозволу на постійне проживання. UDI розгляне заявку в індивідуальному порядку.

Поки Ви маєте колективний захист у Норвегії, Ви можете подати заявку на інший тип дозволу на проживання, якщо Ви відповідаєте вимогам до його надання:

➤ <https://udi.no/skal-soke/?c=ukr>



РОЗСЕЛЕННЯ В НОРВЕГІЇ

Як відбувається поселення та які наслідки відмови від поселення?

Відповідальність за розселення українців, які отримали колективний захист у Норвегії, несе IMDi, яким здійснюється вибір муніципалітету (комуни) для Вашого проживання.

Ви не можете вибрати, у якому муніципалітеті Ви будете жити отримуючи державну допомогу. Ви отримуєте лише одну пропозицію із визначеним для Вас муніципалітетом (комуною) і це може бути будь-де в Норвегії. Разом з тим, Ви можете самі орендувати житло будь-де в Норвегії та оплачувати всі витрати на проживання (оплата оренди, електроенергії, витрати на харчування, оплата медичних та стоматологічних послуг тощо) самостійно, без використання державної допомоги.

Ставати резидентом муніципалітету чи ні Ви вирішуєте добровільно. Якщо Ви вирішите не прийняти пропозицію IMDi щодо поселення в муніципалітеті, Ви втрачаєте:

- право на покриття транспортних витрат при переїзді до муніципалітету;
- право на участь у інтеграційній програмі й отримання за це виплат;
- можливість додаткової фінансової підтримки з боку муніципалітету.

Право на місце у тимчасовому житлі або на прийом у центрі тимчасового розміщення діє до узгодженої дати поселення в муніципалітеті. Якщо Ви не переїдете в узгоджену дату, Ви повинні виїхати з центру тимчасового розміщення самостійно або поліція виселить Вас примусово.

➤ <https://www.udi.no/uk/information-ukraine-and-russia/situation-in-ukraine/stay-in-norway/protection-asylum-in-norway/received-an-answer/#link-30304>

Зверніть увагу!

Якщо Ви вирішите не прийняти пропозицію IMDI щодо муніципалітету, Ви повинні самостійно знайти житло та забезпечити себе фінансово (оплата оренди, електроенергії, витрати на харчування, оплата медичних та стоматологічних послуг тощо).

Діти до 16 років мають право і обов'язок відвідувати школу. Молодь віком від 16 до 18 років має право на повну середню освіту.

Анкети для самостійної реєстрації відомостей про себе для тих, хто проживає у приватному житлі доступні за посиланням:

- <https://registration.imdi.no/>

Список комун, які приймають на розселення, міститься за посиланням:

- <https://www.imdi.no/planlegging-og-bosetting/bosettingstall/>

У випадку, якщо Ваш куратор не йде на контакт без обгрунтованих причин, Ви можете поскаржитись на отримані послуги до Flyktningtjenesten.

Якщо Ви не задоволені якістю роботи співробітника NAV, Ви можете написати скаргу заповнивши форму за посиланням: <https://www.nav.no/person/kontakt-oss/en/tilbakemeldinger/serviceklage>

Як діяти, якщо куратор зі Служби у справах біженців або працівник NAV не виходить на зв'язок?

Загальна інформація з питань отримання норвезького ідентифікаційного номера, адреси та зміни місця проживання в Норвегії, праці і податків, використання автомобіля з іноземними номерами міститься за посиланням:

**Де знайти
інформацію про
зміну адреси
проживання в
Норвегії,
використання
автомобіля з
іноземними
номерами?**

<https://www.skatteetaten.no/person/utenlandsk/informasjon-til-deg-som-er-asylsoker-fra-ukraina2/>

Як розлучитись
громадянам
України в Норвегії?

Маючи намір розлучитись, Вам спершу необхідно подати заяву в канцелярію губернатора округу (statsforvalteren) на окреме проживання. Після 1 року окремого проживання Ви маєте право подати заяву на розлучення. Форма заяви наявна за посиланням <https://skjema.no/SF> (Søknad om separasjon) та доступна після проходження ідентифікації.

Посилання на розділ Закону про шлюб щодо роздільного проживання та розлучення: https://lovdata.no/dokument/NLE/lov/1991-07-04-47/KAPITTEL_1-4

Якщо подружжя є громадянами України і шлюб укладено в Україні, то його розірвання може відбуватися в Україні незалежно від країни перебування подружжя. Всі необхідні дії для розлучення українців за кордоном виконує український адвокат по сімейних справах, який проконсультує, складе позовну заяву, підготує необхідні документи та здійснюватиме представництво інтересів особи в суді.

Українські громадяни, які зазнають дій, що загрожують їхньому життю та здоров'ю, повинні звертатись за захистом до місцевого відділу поліції.

Що робити, якщо
Ви зазнаєте
насильства,
примусу чи тиску?

Якщо ж Ви піддаєтесь неправомірним діям з боку державних органів, Вам необхідно звернутись до Уповноваженого з прав людини: <https://www.sivilombudet.no/русский/>

Більше інформації Ви можете знайти в розділі «Що робити якщо Ви зазнаєте насильства, примусу чи тиску?» за посиланням: <https://udi.no/uk/information-ukraine-and-russia/situation-in-ukraine/stay-in-norway/frequently-asked-questions-and-answers/#link-30442>

**ІНТЕГРАЦІЙНА ПРОГРАМА ТА ВИВЧЕННЯ
НОРВЕЗЬКОЇ МОВИ**



**Законодавча база
щодо
інтеграційної
програми**

- Закон про інтеграцію: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2020-11-06-127>
- Інтеграційний регламент: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2020-12-15-2912>
- Юридичний посібник з інтеграційних положень:
<https://www.imdi.no/kvalifisering/regelverk/juridisk-veileder-til-integreringsforskriften/>
- Юридичний посібник до Закону про інтеграцію:
<https://www.imdi.no/kvalifisering/regelverk/juridisk-veileder-til-integreringsloven/>
- Юридичний посібник до тимчасового розділу 6A Закону про інтеграцію:
<https://www.imdi.no/kvalifisering/regelverk/juridisk-veileder-til-integreringslovens-midlertidige-kapittel-6a/>

Закон про інтеграцію стосується всіх імігрантів, проте розділи 6A і розділ 8A стосуються громадян України з тимчасовим колективним захистом.

Які умови проходження інтеграційної програми?

Вся інформація щодо проходження інтеграційної програми міститься в описі від IMDI за посиланням:

- https://www.imdi.no/globalassets/dokumenter/velkommet-til-introduksjonsprogrammet-20211/imdi_introduksjonsbrosjyre_ukrainsk.pdf
- <https://www.imdi.no/globalassets/dokumenter/informasjon-om-introduksjonsprogram-og-sprakopplaring-for-personer-med-kollektiv-beskyttelse/informasjon-om-introduksjonsprogram-2022---engelsk.pdf>

а також за посиланням:

- <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2020-11-06-127?q=Lov%20om%20integrering%20gjennom%20opplæring>

Після затвердження плану проходження інтеграційної програми Ви зобов'язані відвідувати затвержені курси норвезької мови та інші курси, тому що за кожен день їх відвідування Вам нараховується заробітна плата. Якщо ж з якихось причин Ви не можете розпочати інтеграційну програму, Ви зобов'язані повідомити свого куратора і в такому разі Ви матимете право тільки на соціальну допомогу від NAV чи Husbanken.

У випадку, якщо під час відвідування інтеграційної програми Ви знаходите підробіток чи повноцінну роботу, можливість продовження інтеграційної програми Ви повинні узгодити зі своїм куратором.

Чи можна
змінити комуна
під час
проходження
інтеграційної
програми?

Усі шукачі притулку (колективного захисту), які перебувають у Норвегії, повинні жити в муніципалітеті. Розселення та інтеграція шукачів притулку (колективного захисту) є завданням муніципалітетів, і муніципалітети, які поселяють шукачів притулку (колективного захисту), отримують субсидії від держави.

Відповідно, муніципалітет надсилає рішення про поселення IMDi, яким затверджується договір оренди Вами житла. Оскільки Ваше поселення було погоджено і на це виділені певні кошти, в разі самостійної зміни Вами муніципалітету Ваша інтеграційна програма буде припинена, відновленню не підлягатиме та Вам необхідно буде самостійно забезпечувати себе фінансово (<https://www.imdi.no/planlegging-og-bosetting/bosettingsprosessen/imdis-anmodning/>).

Шукачі притулку (колективного захисту), які знаходять житло самостійно, повинні звернутися до муніципалітету, де знаходиться житло, щоб уточнити варіанти. Однак не всі муніципалітети допускають узгоджене самопоселення. Муніципалітети, які це дозволяють, також зазвичай вирішують, скільки шукачів притулку (колективного захисту) загалом вони поселять протягом року. Тому може статися так, що муніципалітет більше не має вільних місць для шукачів притулку (колективного захисту), які знаходять житло самостійно.

Якщо муніципалітет може прийняти шукачів притулку (колективного захисту), муніципалітет повинен погодити це з IMDi.

Шукачі притулку (колективного захисту), яких переселяють таким чином, потім включаються до числа біженців, яких муніципалітет вирішив переселити. Вони також зберігають право на інтеграційну програму та всі інші соціальні права (<https://www.imdi.no/planlegging-og-bosetting/bosettingsprosessen/selvbosetting/>).

Шукачі притулку (колективного захисту), які самостійно справляються з фінансами та мають місце для проживання, в основному вільні оселитися за власною ініціативою, без угодження з IMDi та з муніципалітетом.

Різниця між ними та тими, хто поселяється за домовленістю, полягає в тому, що ті, хто поселяється за власною ініціативою, не мають права на програму впровадження (інтеграційну програму), але муніципалітет може надати їм її. Вони також можуть втратити права на інші пільги.

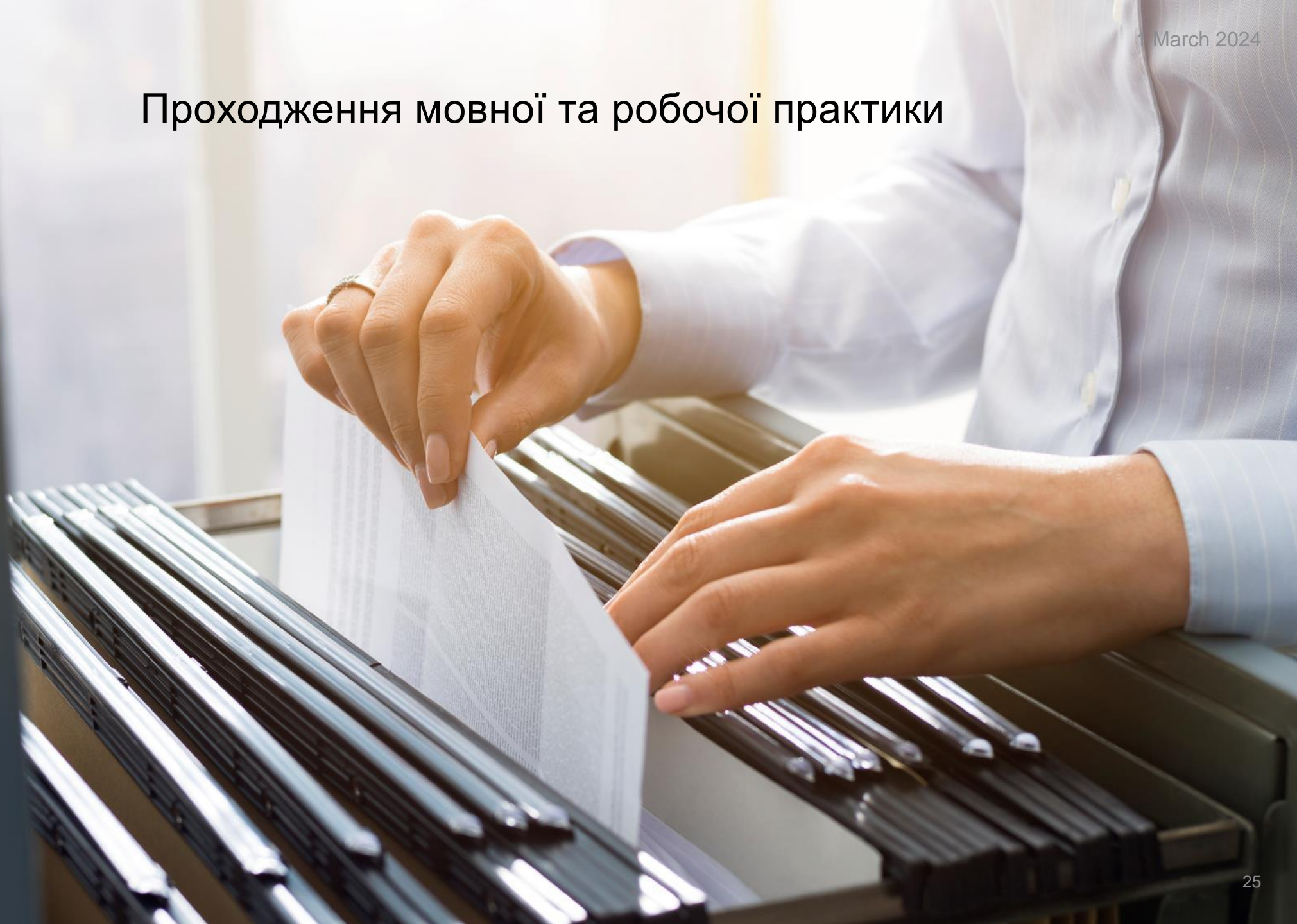
Які правила і
обов'язки щодо
відвідування школи
для дорослих з
вивчення норвезької
мови?

Особи, які отримали дозвіл на колективний захист, мають право, але не зобов'язані, брати участь у навчанні норвезької мови. Право на навчання норвезької мови діє протягом одного року з моменту початку навчання. Учасники навчання повинні досягти мінімального рівня володіння норвезькою мовою. Зобов'язання скласти тести не застосовується. Тим не менш, муніципалітет повинен забезпечити, щоб учасники мали можливість безкоштовно скласти випускний іспит з норвезької мови (https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2020-11-06-127/KAPITTEL_7#%C2%A737d)

Проте, якщо Ви ігноруєте відвідування занять без обґрунтованої на те причини, Вас мають право відсторонити від вивчення мови (https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2020-11-06-127/KAPITTEL_6#%C2%A736)

Програма повинна складатися щонайменше з елементів, орієнтованих на роботу чи освіту, і мовної пропозиції (https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2020-11-06-127/KAPITTEL_7#%C2%A737c)

Проходження мовної та робочої практики



Які правила
проходження
робочої/мовної
практики?

Трудове навчання дає можливість багатьом людям отримати досвід практики норвезької мови і, зрештою, постійну роботу. Випробовуючи роботу протягом певного періоду часу, учасник буде краще підготовлений для досягнення своїх цілей, які зазначені в плані інтеграційної програми. Мовна практика пропонується для практикування норвезької мови, щоб швидше її освоїти і є добровільною. Ви можете висловити свої побажання щодо місць проходження мовної практики, беручи до уваги Вашу кваліфікацію і існуючий рівень знань норвезької мови. Проте NAV виходить з можливостей, які доступні на даний момент, і не має обов'язку шукати місце для проходження мовної практики у відповідності виключно до Вашої компетенції.

Ініціатор розробки цього посібника - адвокатське бюро Schjødt повідомляє про можливість проходження мовної та/або виробничої практики у його відділеннях для адвокатів та юристів України, які мають відповідний освітній рівень. Інформація для зв'язку Irina.Fodchenko@schjodt.com.

ФІНАНСОВА ДОПОМОГА



При проходженні інтеграційної програми Ви отримуватимете соціальну економічну допомогу для учасників інтеграційної програми. З розрахунку на один рік вона становитиме подвійну суму фінансового базису доходу осіб для розрахунку пенсійних виплат (одна базова сума становить 118 620 NOK станом на 1 травня 2023 року). Ставка оновлюється 1 травня кожного року та визначається після врегулювання соціального страхування (<https://lovdata.no/lov/2020-11-06-127/§19>, https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2020-11-06-127/KAPITTEL_5#%C2%A720, <https://www.nav.no/grunnbelopet>).

Які виплати передбачені українцям в рамках проходження інтеграційної програми?

Повнолітні діти (з 18 років) мають право на участь в інтеграційній програмі і на відповідні виплати. Від так, учасники віком від 18 до 25 років, які не проживають з батьками, отримують 2/3 допомоги, а учасники віком від 18 до 25 років, які проживають з одним або обома батьками, отримують 1/3 допомоги (https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2020-11-06-127/KAPITTEL_5#%C2%A720).

	Тарифи на соціальну економічну допомогу за інтеграційної програмою (2x фінансового базису)	До 25 років (2/3 звичайного тарифу)	До 25 років, які проживають з одним або двома батьками (1/3 звичайного тарифу)
В рік	NOK 237 240,-	NOK 158 160,-	NOK 79 080,-
В місяць	NOK 19 770,-	NOK 13 180,-	NOK 6 590,-
В день	NOK 659,-	NOK 439,33	NOK 219,67,-
В годину	NOK 128,24,-	NOK 85,49	NOK 42,75,-

Якщо не вистачає
виплати з
інтеграційної
програми на
покриття
першочергових
витрат, куди можна
звернутись за
допомогою?

Виплата за проходження інтеграційної програми повинна покривати орендну плату за житло та комунальні послуги, проте, якщо після всіх обов'язкових оплат у Вас залишається менше прожиткового мінімуму, який передбачено для відповідної кількості осіб, Ви маєте право звернутись в NAV за соціальною допомогою або ж в Husbanken за житловою субсидією.

Докладніше за посиланнями:

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2012-08-24-64?q=bustøtte>

<https://www.nav.no/satser/en#financial-assistance>

<https://www.husbanken.no/english/housing-allowance/information-multiple-languages/>

Як дізнатися
відсоток
податкового
відрахування за
проходження
інтеграційної
програми?

Податок з виплат по інтеграційній програмі визначається Податковою службою самостійно і розраховується індивідуально. Для перевірки відсотка податку необхідно зайти в особистий кабінет на офіційному сайті податкового відомства за посиланням: <https://www.skatteetaten.no/min-side/>, перейти до свого податку «Min skatt», переглянути і за необхідності змінити податкову картку «Se og endre skattekort». Якщо Ви бачите, що очікуваний дохід на рік буде меншим чи більшим, Ви можете неодноразово змінювати податкову картку.

На яку суму соціальної підтримки мають право українці у випадку відсутності власних коштів?

Міністерством праці та соціальної інклюзії прийняті наступні Рекомендації щодо фінансових прожиткових виплат, які дійсні з 01 січня 2024 року:

Допомога, що виплачується	Кількість
Одинока особа	7 850 норвезьких крон
Подружні пари/пари, які проживають разом	13 100 норвезьких крон
Особа, яка проживає в спільному житлі	6 600 норвезьких крон
Діти віком від 0 до 5 років	3 850 норвезьких крон
Діти віком від 6 до 10 років	3 950 норвезьких крон
Діти віком 11–17 років	5 150 норвезьких крон

Докладніше за посиланням: <https://www.nav.no/satser/en#financial-assistance>

Які саме види фінансової підтримки та послуг мають право отримати українці?

Фінансова допомога в пункті прийому біженців (mottak). Докладніше за посиланнями:

- <https://www.udi.no/en/have-applied/protection-asylum/ordinary-asylum-reception-centre/financial-assistance/>
- <https://www.udiregelverk.no/rettskilder/udi-retningslinjer/udi-2008-035/udi-2008-035v1/>

Також можна подати заяву на отримання фінансової соціальної допомоги, поки очікуєте на початок інтеграційної програми. Докладніше за посиланнями:

- <https://www.nav.no/ukraina/uk#Informatsiia-dlia-novoprybulyh-bizhentsiv-pro-rozmisjtsjennia-ta-koshty-do-isnuvannia>
- <https://www.nav.no/okonomisk-sosialhjelp/en>

Фінансова допомога від NAV (пенсія, одяг, допомога на дітей, окуляри та контактні лінзи, одноразова допомога, перекладач та ін.). Докладніше за посиланням:

- <https://www.nav.no/satser/enhttps://www.nav.no/ukraina/uk#pensiiia-dopomoga-po-invalidnosti-dodatkova-dopomoga>

Щоб мати право на мінімальну пенсію Ви повинні жити та працювати в Норвегії не менше 5 років після того, як Вам виповнилося 16 років (докладніше за посиланням: https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1997-02-28-19/KAPITTEL_7-1#%C2%A719-2).

Які права передбачені для пенсіонерів щодо отримання пенсії в Норвегії, можливості проходження інтеграційної програми та працевлаштування?

Щоб мати право на допомогу по інвалідності Ви повинні проживати або працювати в Норвегії протягом останніх п'яти років до того, як Ви отримали інвалідність (докладніше за посиланням: https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1997-02-28-19/KAPITTEL_5-9#%C2%A712-2).

Ви можете мати право на додаткову допомогу, якщо Вам більше 67 років і Ви проживаєте в Норвегії короткий період, або якщо Ви є шукачем притулку (колективного захисту) і є інвалідом. В обох випадках Ви повинні мати дозвіл на проживання, який може стати основою для постійного проживання та проживання в Норвегії. Колективний захист не дає підстав для постійного проживання (докладніше за посиланнями: <https://www.nav.no/supplerende-stonad-over-67/en>, https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-04-29-21/KAPITTEL_2#%C2%A73, <https://www.nav.no/har-pensjon>).

Для деяких шукачів притулку (колективного захисту) віком від 55 до 67 років участь у інтеграційній програмі може бути актуальною, тому що це може допомогти розпочати працювати чи займатися іншою діяльністю (докладніше за посиланням: <https://arbeidsplassen.nav.no/en/work-in-norway>).

На які допоміжні засоби надається допомога українцям з обмеженими можливостями?

Якщо Ви біженець або шукач притулку (колективного захисту) та маєте обмежені можливості, Ви можете мати право на безкоштовне користування допоміжними засобами реабілітації. Якщо Вам потрібні допоміжні засоби реабілітації, Ви можете звернутись до муніципалітету за місцем Вашого проживання. Докладніше за посиланням:

<https://www.nav.no/ukraina/uk#u-vas-obmezheni-mozhlyvost-ta-vam-potribni-dopomizhni-zasoby-reabilitatsii>

Якщо у Вас є дохід в Україні, то Ви повинні про це повідомити NAV та податкову службу. В даному випадку сума соціальної допомоги зменшиться на суму Вашого доходу в Україні.

Якщо наявні власні кошти, як це впливає на соціальну допомогу?

Якщо в інтеграційну програму включена оплачувана робота, ця фінансова підтримка зменшується відповідно до часу, витраченого на роботу. Оплачувана робота, яка виконується поза інтеграційною програмою (робота, яка виконується у вечірній час/вихідні дні) не призведе до відрахувань із фінансової підтримки.

Докладніше за посиланнями:

<https://www.nav.no/okonomisk-sosialhjelp/en>

<https://www.imdi.no/en/information-to-refugees-from-the-ukraine/>

Чи можна змінити
NAV?

Норвегія поділена на фільке (області), які в свою чергу поділяються на комуни, а в кожній комуні є окреме Управління праці та соціального забезпечення - NAV, яке відповідає за підтримку людей, яким потрібна допомога, або які не в змозі забезпечувати себе або свої сім'ї, шляхом, зокрема, надання допомоги в отриманні ними роботи. Перелік відділень NAV з контактними даними міститься за посиланням: <https://www.nav.no/no/nav-og-samfunn/kontakt-nav/nav-i-ditt-fylke>

Змінити один відділ NAV на інший неможливо, оскільки для цього потрібно змінювати адресу, в якій Ви зареєстровані.



РОБОТА, БІЗНЕС ТА НАВЧАННЯ

Найпоширенішою формою ведення бізнесу є індивідуальне підприємництво / Enkeltpersonforetak (ENK) та акціонерне товариство / aksjeselskap (AS). Цивільне товариство / ansvarlig selskap (ANS) або delt ansvar (DA) користуються меншою популярністю.

ENK є одноосібною організаційною формою, при якій одна особа діє за власний рахунок і на власний ризик. Отже, це тягне за собою повну персональну фінансову відповідальність за боргами та зобов'язаннями підприємця.

Переваги:

- Відсутні вимоги до розміру власного капіталу.
- Менше паперової роботи, ніж в AS.
- Все вирішує одна людина.

Недоліки:

- Особиста відповідальність за боргами та зобов'язаннями.
- Перевищення оподатковується, а збиток вираховується разом з іншим доходом власника, таким як дохід із заробітної плати.

Більш детальна інформація міститься за наступними посиланнями:

- <https://norway.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/488-torgovelyno-jekonomichne-spivrobotnictvo-mizh-ukrajinoju-ta-norvegijeju/reyestraciya-kompanij-vidkrittija-predstavnictv-inozemnih-kompanij-v-norvegiyi>
- <https://www.skatteetaten.no/bedrift-og-organisasjon/starte-og-drive/ny-som-naringsdrivende/kurs/kurs-opprette-et-enkeltpersonforetak/>
- <https://www.skatteetaten.no/rettskilder/emne/skatt-for-person/enkeltpersonforetak/>
- <https://www.skatteetaten.no/kontakt/>

Інформація щодо визнання української освіти та кваліфікації міститься на сайті Норвезького агенства із забезпечення якості освіти (NOKUT) за посиланням: <https://www.nokut.no/en/news/recognition-of-education-and-qualifications-from-ukraine/>.

Українська освіта наразі входить до системи автоматичного затвердження Норвезького агенства із забезпечення якості освіти (<https://www.nokut.no/en/news/recognition-of-education-and-qualifications-from-ukraine/>, <https://www.nokut.no/nyheter/ukrainske-utdanninger-kan-godkjennes-automatisk/>).

Автоматичне затвердження застосовується до ступенів як бакалавра, так і магістра та доктора філософії/доктора мистецтв за більшістю професій. При влаштуванні на роботу чи навчання, разом із українськими документами про освіту можна надати стандартизоване підтвердження відповідності ступеней освіти, яке доступне для завантаження за посиланням <https://hkdir.no/en/foreign-education/education-from-outside-of-norway/recognition-of-foreign-higher-education-bachelor-master-and-phd/automatic-recognition-a-quicker-alternative>.

Винятком є перелік регульованих професій, які потребують додаткового дозволу. Перевірити, які саме професії підпадають під регулювання, можна за посиланням <https://www.nokut.no/utdanning-fra-utlandet/yrkesliste/>.

На даний час у зв'язку з війною в Україні NOKUT звільнив заявників від обов'язку апостилізації документів.

Як підтвердити
рівень української
освіти в Норвегії?

ВИЇЗД ЗА КОРДОН



Чи мають українці право на виїзд за кордони Норвегії впродовж строку дії колективного захисту?

Отримання тимчасового захисту не обмежує Вас у виїзді за кордон.

Якщо у Вас є закордонний паспорт або проїзний документ для виїзду за кордон, Ви можете виїжджати за межі Норвегії. **Зверніть увагу**, що Ви повинні перебувати в Норвегії принаймі половину часу терміну дії Вашого дозволу.

Якщо Ви берете участь в інтеграційній програмі або отримуєте фінансову допомогу від NAV чи інших державних установ, Ви повинні повідомити NAV чи куратора про намір поїхати за кордон і запланований термін перебування за кордоном.

Докладніше за посиланням:

<https://www.udi.no/uk/information-ukraine-and-russia/situation-in-ukraine/stay-in-norway/protection-asylum-in-norway/received-an-answer/#link-30215>

Чи можу я
подорожувати до
України після
отримання
колективного
захисту?

За повідомленням UDI, після отримання колективного захисту Ви більше не можете подорожувати туди і назад між Норвегією та Україною без наслідків для Вашого дозволу на проживання. Це правило діє з 12 грудня 2023 року. Ви можете поїхати в Україну, якщо у Вас буде на це поважна причина, проте цілі поїздки, які можуть бути схвалені як поважні, є дуже обмежені.

Під поважною причиною розуміється короткочасний візит з якоїсь абсолютно необхідної справи, наприклад, відвідування тяжкохворого близького родича або участь у похоронах близького члена сім'ї. Лише у винятково рідкісних випадках Директорат у справах іноземців (UDI) може визнати Вашу поїздку як поважну. Схвалення мети поїздки відбудеться лише при особливих обставинах.

Ви не можете звернутись до UDI за визначенням поважності мети Вашої поїздки в Україну заздалегідь, тобто до моменту здійснення такої поїздки.

Докладніше за посиланням:

<https://www.udi.no/uk/information-ukraine-and-russia/situation-in-ukraine/stay-in-norway/protection-asylum-in-norway/received-an-answer/#link-30136>

Питання, які стосуються виготовлення/продовження терміну дії закордонних паспортів громадян України вирішує виключно Посольство України в Норвегії.

Докладніше за посиланням:

<https://norway.mfa.gov.ua/konsulski-pitannya/pasportni-diyi>

Як продовжити дію
закордонного
паспорта?

Які дії можуть призвести до депортації?

Особи, які не мають законного права на перебування в Норвегії, можуть бути депортовані з країни. Нелегальне перебування на території Норвегії має місце особливо у наступних випадках:

- особисті дані іноземного громадянина внесені до реєстру іноземців, перебування яких на території Норвегії небажане, до Шенгенської інформаційної системи з метою відмови у в'їзді;
- щодо іноземного громадянина було винесено відповідними компетентними органами рішення про його видворення або депортацію з Норвегії або з країн Європейського союзу;
- іноземний громадянин не має дійсної візи або іншого дійсного документа, що надає йому право на в'їзд та перебування на території Норвегії;
- іноземний громадянин не покинув територію Норвегії після порушення допустимого терміну перебування або нелегально перетнув або намагався нелегально перетнути кордон;
- іноземний громадянин веде господарську діяльність всупереч чинному законодавству Норвегії;
- іноземний громадянин нелегально працює/працював (перебування та здійснення незаконної трудової діяльності, виконання роботи без необхідного дозволу та візи) або не має фінансових коштів для перебування на території Норвегії.

Докладніше за посиланням: <https://www.udi.no/en/word-definitions/expulsion/#link-1044>

Які можливості
надає карта
перебування для
пересування
територією
Норвегії та поза її
межами?

Карта перебування (oppholdstillatelse) – це пластикова картка у форматі кредитної картки, яка є Вашим доказом того, що Ви маєте дозвіл на проживання в Норвегії. Якщо на картці не вказано інше, вона також свідчить про те, що Ви маєте право вільно подорожувати Шенгенською зоною до 90 днів протягом 180 днів. Тому Ви повинні брати картку з собою, коли вирушаєте за кордон. Також потрібно завжди мати при собі паспорт.

Докладніше за посиланням: <https://www.udi.no/en/word-definitions/-residence-cards/>



**МЕДИЧНЕ
ОБСЛУГОВУВАННЯ**

Чи повинен я
проходити
обстеження на
туберкульоз?

Якщо Ви не проходили обстеження на туберкульоз, то Ви повинні це зробити.

Якщо Ви проживаєте в центрі тимчасового розміщення, Вам скажуть, де і коли проводитиметься обстеження на туберкульоз.

Якщо Ви проживаєте за приватною адресою, Вам необхідно звернутися до муніципальної служби охорони здоров'я щоб отримати інформацію про те, як і де пройти обстеження на туберкульоз.

Які права на
медичне
обслуговування
мають українці?

Після того, як Ви отримаєте D-номер, Ви зможете отримати доступ до медичних послуг.

Як шукач притулку (колективного захисту) або біженець, ви маєте право на призначення лікаря загальної медичної практики - постійного лікаря, до якого Ви звертаєтесь в першу чергу у разі, коли у Вас виникають проблеми зі здоров'ям. «Постійний лікар» означає, що Ви маєте можливість щоразу звертатися до одного і того ж лікаря (за аналогією «сімейного лікаря» в Україні).

Всю інформацію можна дізнатись за посиланням:

<https://www.helsenorge.no/uk/utlendinger-i-norge/helsehjelp-for-asylsokere-og-flyktninger-i-norge/her-far-du-helsehjelp/>

Розрахунок за надані медичні послуги та візит здійснюється у безготівковій формі. Якщо у Вас не вистачає грошей на оплату послуг охорони здоров'я або лікарських засобів, звертайтеся до відділу соціальної допомоги Служби зайнятості, пенсійного та соціального забезпечення (NAV). Співробітники комуни або центру тимчасового розміщення для біженців допоможуть Вам звернутися до правильної інстанції.

Звертаємо увагу, що лікар загальної практики не має обов'язку призначати ввідну зустріч для заповнення всіх Ваших медичних даних.

Чи передбачене
медичне
страхування в
Норвегії?

Медичне страхування у Норвегії не є поширеним і не є обов'язковим, оскільки високі податки, які сплачуються резидентами країни, дають можливість доступного медичного обслуговування. Тому сфера медичного страхування віднесена до приватного сектора.

Якщо нездужали, як
довго можна
використовувати
«самостійне
повідомлення»?

«Самостійне повідомлення» (egenmelding) означає, що Ви повідомляєте своєму роботодавцю (NAV) про те, що захворіли, без подання листа про хворобу. Щоб мати право використовувати самостійне повідомлення, Ви повинні працювати у роботодавця не менше двох місяців. Ви можете використовувати самозвіт до трьох календарних днів одночасно та до чотирьох разів на рік. Якщо у Вас немає більше днів для самозвіту, Ви повинні отримати лист про хворобу від лікаря або іншої особи, яка має право виписати лист про хворобу.

Якщо Ви хворієте більше 3-х днів, Ви можете отримати лікарняний у свого лікаря загальної практики або в іншої особи, яка має право на видачу лікарняного, якщо є медичні причини, чому Ви не можете працювати. У випадку, якщо Ваш лікар загальної практики не має вільного часу для запису, Вам необхідно очно звернутись у лікарню загальної практики, оскільки у кожного лікаря є години для екстрених випадків (з 8-ї до 9-ї години ранку).

Докладніше за посиланням: <https://www.nav.no/egenmeldig>



ДІТИ

Чи зобов'язані діти відвідувати школу в Норвегії? Чи є право на зміну школи?

Ваші діти мають право ходити до школи після того, як Ви подали заявку про надання притулку (колективного захисту) в Норвегії. Право відвідувати школу поширюється на Ваших дітей з 6 до 16 років. Батьки дитини віком до 16 років зобов'язані віддати свою дитину до школи.

Право на відвідування школи діє до тих пір, поки існує ймовірність, що Ви будете перебувати в Норвегії більше 3-х місяців. Зверніться до муніципалітету, де Ви проживає, для того щоб Вам допомогли влаштувати Ваших дітей до школи.

Ви також можете подати заяву про зміну школи на іншу, ніж та, до якої належить учень. Ви можете подати заяву через службу на веб-сайті Вашого муніципалітету.

Докладніше за посиланнями:

<https://www.imdi.no/en/information-to-refugees-from-the-ukraine/>

https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61/KAPITTEL_9#%C2%A78-1

https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61/KAPITTEL_11#%C2%A79a-2

https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1967-02-10/KAPITTEL_3#%C2%A711

Картка активності (aktivitetskort) дає дітям і молодим людям віком від 0 до 18 років з економічно неблагополучних сімей вільний доступ до низки заходів. Для отримання картки активності необхідно звернутись в NAV.

**Чи має дитина
право на картку
активності?**

Як бути, якщо школа для дитини знаходиться за 4 км і більше від будинку проживання, а також відсутній громадський транспорт?

Діти та молодь мають право і обов'язок на початкову освіту. З метою забезпечення права на початкову шкільну освіту також прийнято право на шкільний трансфер. Ці права сприяють забезпеченню отримання дітьми початкової шкільної освіти, на яку вони мають право, незалежно від фізичних умов, матеріального стану, місця проживання чи географії. Муніципалітет відповідає за управління шкільним трансфером.

Критеріями, що дають право на шкільний трансфер є:

- учні 1 класу з відстанню до школи більше 2 км.
- учні 2-10 класу з відстанню до школи більше 4 км.

Докладніше за посиланням: <https://www.skoleskyss.no/retningslinjer/>

В Норвегії заборонена дискримінація по національній приналежності, тому викладання в школах вчителями іншої національності не суперечить чинному законодавству і не є протиправним.

**Чи є законним
викладання в школі
вчителем іншої
національності?**

У яких випадках Ви можете мати справу зі Службою у справах дітей (Barnevern)?

Батьки зобов'язані піклуватися про своїх дітей. Якщо батьків недостатньо, служба захисту дітей може допомогти забезпечити дітям і молодим людям турботу, безпеку та можливість розвитку, на які вони мають право. Найважливішим завданням захисту дитинства є надання дітям, молоді та сім'ям допомоги та підтримки у складних життєвих ситуаціях. Служба захисту дітей має робити те, що найкраще для дитини. Це найважливіше у справах про захист дітей.

Часто буває так, що сім'ї, які потребують допомоги, самі звертаються до служби захисту дітей. Можуть також бути інші зацікавлені особи, наприклад школа чи сусіди, які повідомляють про занепокоєння щодо догляду за дитиною чи життєвої ситуації.

Коли служба захисту дітей отримує повідомлення про занепокоєння щодо дитини, вона повинна якнайшвидше визначити, чи слід розпочинати розслідування, метою якого є отримання більшої інформації про ситуацію дитини, якою стурбовані. Розслідування має бути проведено якнайшвидше та завершено не пізніше ніж через три місяці. Закон поширюється на дітей, які залишаються в Норвегії та є біженцями або переміщеними особами за кордоном (<https://www.bufdir.no/en/child-welfare-services/https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2021-06-18-97>).

Щодо захисту своїх прав чи отримання юридичної консультації в даній ситуації Ви маєте право на безоплатну правову допомогу. Для цього Вам необхідно звернутись до Statsforvaltaren або до адвоката.

Також в рамках інтеграційної програми Ви зобов'язані пройти «батьківські курси» ICDP (International Child Development Program) для ознайомлення з практикою виховання дітей (<https://www.icdp.no/english/>).

Щодо українського законодавства, то зазначаємо наступне.

Під час війни перетинання кордону дитиною здійснюється без окремого дозволу батька (постанова Кабінету Міністрів України від 27 січня 1995 р. № 57 «Про затвердження Правил перетинання державного кордону громадянами України»), але після закінчення війни у батька є право вимагати повернення дитини за окремою процедурою.

Повернення дитини з-за кордону на територію України та забезпечення реалізації права доступу до дитини регулюється Порядком виконання на території України Конвенції про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 10 липня 2006 року № 952. Звернутись потрібно до Міністерства юстиції України або до його територіального органу, а також до Центрального органу іноземної держави, до якої дитину вивезено. В кожній ситуації потрібно детально вивчати обставини (https://minjust.gov.ua/m/str_7934, https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_188#Text).

Додаткові виплати на дітей передбачені тільки після того, як діти отримують легальне місце проживання та планують перебувати в Норвегії понад 12 місяців - barnetrygd.

Які додаткові
виплати
передбачені дітям?

Станом на 1 січня 2024 року ставка виплати становить 1 766 крон на дитину до 6 років та 1 510 крон на дитину старше 6 років. Дана виплата не вважається доходом, а тому не впливає на соціальні виплати та не підлягає оподаткуванню (<https://www.nav.no/satser/en#child-benefit>, [https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2002-03-08-4?q=Lov%20om%20barnetrygd%20\(barnetrygdloven\)](https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2002-03-08-4?q=Lov%20om%20barnetrygd%20(barnetrygdloven))).

Якщо Ви проживаєте самі з дитиною віком від 0 до 3 років і отримуєте повну тимчасову допомогу, Ви можете мати право на додаткову надбавку для одиноких батьків на додаток до розширеної допомоги на дитину.

	Щомісячна сума
Розширена допомога на дитину	2 516 крон
Дитяча добавка	696 крон

На яку допомогу
мають право діти з
обмеженими
можливостями?

Діти та молоді люди з обмеженими можливостями, які є шукачами притулку (колективного захисту), мають таке ж право на медичні послуги та послуги з догляду, які і інші діти в Норвегії. Дана інформація з юридичним підґрунтям знаходиться за посиланнями:

1. <https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/helsetjenester-til-asylsokere-flyktninger-og-familiegjenforente/helsetjenester-for-flyktninger-asylsokere-og-familiegjenforente/barn-og-unge-med-nedsatt-funksjonsevne>
2. <https://lovdata.no/dokument/TRAKTAT/traktat/2006-12-13-34?q=Konvensjon%20om%20rettighetene%20til%20mennesker>

Допомога по інвалідності:

1. <https://www.nav.no/uforetrygd/enhttps://www.nav.no/en/home/benefits-and-services/relatert-informasjon/supplementary-benefit-for-disabled-refugees>

Які права одинокої матері в Норвегії?

Якщо Ви **одинок**а мати і маєте дітей віком до 8 років, то Ви маєте право на:

- перехідну допомогу від NAV, яка забезпечить Вам дохід до 3 років. У деяких випадках можуть продовжити цей період і все залежить від Вашої ситуації. Також Ваш дохід визначає, наскільки Ви маєте право на допомогу (<https://www.nav.no/overgangsstonad-enslig/en>, <https://lovdata.no/nav/folketrygdloven/kap15>);
- допомогу по нагляду за дитиною, якщо Ви працевлаштовані або відкриваєте власну справу (<https://www.nav.no/barnetilsyn-enslig/en>, <https://lovdata.no/nav/folketrygdloven/kap15>);
- надбавку на оплату навчання, коли Ви отримуєте освіту, схвалену NAV (<https://www.nav.no/skolepenger-enslig/en>, <https://lovdata.no/nav/folketrygdloven/kap15>);
- додаткові пільги, якщо Ви закінчуєте освіту або зареєстровані як шукач роботи в NAV, а також підтримку для догляду за дитиною, наприклад, дитячого садка, позашкільної програми (SFO) (<https://www.nav.no/tilleggsstonader-enslig/en>, <https://lovdata.no/nav/forskrift/2015-07-02-867>).

Одинок

а мати означає особу, яка не перебуває у шлюбі, не веде спільного господарства з іншою особою (співмешканцем (-цею)) або розлучена. Не вважається одинокою матір'ю особа, яка проживає з особою, від якої має дітей, розлучена чи проживає окремо, або проживає у шлюбі спільним господарством без спільних дітей. Якщо особа одружена, вона вважається одинокою матір'ю або батьком, коли спільне проживання закінчилося, і шлюб вимагали розірвати шляхом подання заяви про роздільне проживання та розлучення до державного адміністратора або шляхом розгляду справи в суді (<https://lovdata.no/nav/folketrygdloven/kap15/%C2%A715-4>).

Чи можна залишати дитину вдома без нагляду?

Законодавчого підґрунтя для залишення малолітньої дитини без нагляду в Норвегії не має, оскільки це питання ризику, що залишившись вдома наодинці, дитина ризикує постраждати, а також залежить від того, наскільки дитина самостійна на свій вік, щоб безпечно знаходитись вдома без нагляду дорослих. Спеціальних правил чи законів щодо даного питання не має.

Важливим є також право дитини на безпеку та благополуччя вдома. Батьки несуть відповідальність за забезпечення благополуччя своїх дітей, однак сусіди та інші дорослі можуть вжити заходів та повідомити Службу захисту дітей (Barnevern) (<https://www.bufdir.no/en/are-you-considering-moving-to-norway-with-your-children/>)

Якщо захворіла дитина і потрібно залишитись вдома, як про це повідомити куратора інтеграційної програми чи роботодавця?

Якщо Вам потрібно бути відсутнім на роботі через хворобу Ваших дітей, Ви можете мати право на відпустку по догляду за дитиною. Ці дні настають на додаток до днів самосертифікації (див. інформацію на стор. 48), які у Вас є, коли Ви самі хворієте.

Додаткова інформація щодо допомоги по догляду (дні вдома з хворою дитиною):

- <https://www.nav.no/en/home/benefits-and-services/Self-certification-egenmelding>
- <https://www.nav.no/en/home/benefits-and-services/sick-notes>
- <https://www.nav.no/omsorgspenger>



ДОМАШНІ ТВАРИНИ

Які права та
обов'язки мають
українці, які
прибувають в
Норвегію з
домашніми
тваринами?

Раніше Норвегія мала деякі винятки для домашніх тварин, які прибувають разом зі своїми власниками, які втекли від війни в Україні. З 01 липня 2023 року винятки для домашніх тварин з України скасовуються.

З 01 липня 2023 року, домашні тварини, які прибувають до Норвегії з України, мають відповідати стандартним вимогам, що стосуються наявності мікрочипу, вакцинації проти сказу, проведення аналізу крові, лікування від ендопаразитів та наявності сертифікату здоров'я. З 01 липня 2023 року домашні тварини, які прибувають до Норвегії і не відповідають вимогам щодо здоров'я тварин, повинні або перебувати в карантині, який оплачує власник, або повернутися безпосередньо до України або будуть піддані евтаназії (усипляння).

Додаткову інформацію про щодо правил прибуття до Норвегії з домашніми тваринами можна знайти англійською мовою на веб-сайті Норвезького управління з безпеки харчових продуктів за посиланням:


- https://www.mattilsynet.no/language/english/animals/travelling_with_pets/travelling_with_dogs_cats_and_ferrets_from_eucountries_to_norway.23686)

Також за інформацією UDI, з 15 лютого 2024 року Норвегією більше не покриватимуться витрати на утримання домашніх тварин осіб, які прибуватимуть до Норвегії після цієї дати, та перебуватимуть у центрах тимчасового розміщення біженців. Тобто, Національний центр реєстрації та притулки для біженців не прийматимуть шукачів притулку (колективного захисту) з тваринами. Ця зміна не стосуватиметься осіб, які чекають на поселення і на теперішній час живуть в притулках для біженців зі своїми домашніми тваринами (докладніше за посиланням: <https://udi.no/uk/information-ukraine-and-russia/situation-in-ukraine/>).

Якщо Ви не можете дозволити собі ветеринарну допомогу, Ви можете скористатись безкоштовними послугами Lisaklinikken в Осло. Крім того, безкоштовний корм для собак та котів доступний у Fattighuset в Осло.

Якщо Вам потрібна інша допомога, Ви можете звернутися до Норвезького управління з безпеки харчових продуктів (Mattilsynet) або до місцевого муніципалітету.

Докладніше за посиланням: <https://www.dyrebeskyttelsen.no/ukranian-refugee/>



**Не знайшли відповіді на
Ваше запитання?**

З 1 вересня 2022 у адвокатському бюро Schjødt працює телефонна служба для безкоштовних юридичних консультацій українцям, які шукають колективний захист в Норвегії через війну.

Номер телефону +47 22 01 88 10
Телефонна лінія працює щодня з 11.00 до 13.00

Ми розмовляємо українською, російською, англійською та норвезькою мовами.